

TAURAGĖS RAJONO SAVIVALDYBĖS KONTROLĖS IR AUDITO TARNYBA

AUDITO ATASKAITA

TAURAGĖS RAJONO SAVIVALDYBĖS 2022 METŲ KONSOLIDUOTŲJŲ FINANSINIŲ IR BIUDŽETO VYKDYMO ATASKAITŲ RINKINIŲ TEISINGUMO IR LĖŠŲ BEI TURTO NAUDOJIMO IR DISPONAVIMO JAIS TEISĖTUMO VERTINIMAS

2023 m. liepos 11 d. Nr. AP-4
Tauragė

Tauragės rajono savivaldybės kontrolės ir audito tarnybos pagrindinė funkcija - prižiūrėti ar teisėtai, efektyviai, ekonomiškai ir rezultatyviai valdomas ir naudojamas savivaldybės turtas bei patikėjimo teise valdomas valstybės turtas, kaip vykdomas savivaldybės biudžetas ir naudojami kiti piniginiai ištekliai. Tarnybos veikla grindžiama nepriklausomumo, teisėtumo, viešumo, objektyvumo ir profesionalumo principais. Tarnyba, teikdama pastebėjimus ir rekomendacijas, siekia didinti viešojo sektoriaus efektyvumą ir jo kuriamą naudą visuomenei.

Auditą atliko Kostė Čiapienė (grupės vadovė), Beata Mockienė, Eva Bagdonienė.

Audito ataskaita pateikta Savivaldybės merui, Savivaldybės tarybos Kontrolės komitetui, Savivaldybės administracijos direktoriui.

TURINYS

Pagrindiniai faktai	3 psl.
Ižanga	4 psl.
Audito rezultatai	5 psl.
1. Savivaldybės konsoliduotųjų ataskaitų rinkinių vertinimas	5 psl.
1.1. Savivaldybės konsoliduotųjų finansinių ataskaitų rinkinyje nėra reikšmingų iškraipymų	5 psl.
1.2. Savivaldybės biudžeto vykdymo ataskaitų rinkinyje duomenys teisingi	5 psl.
2. Savivaldybės biudžeto ir turto naudojimo vertinimas	6 psl.
2.1. Savivaldybės biudžeto pajamos ir išlaidos nuosekliai didėja.....	6 psl.
2.2. Savivaldybės mokėtinos sumos ir skoliniai įsipareigojimai	9 psl.
2.3. Dėl Savivaldybės lėšų ir turto valdymo, naudojimo ir disponavimo jais turime pastabų	10 psl.
Priedai	16 psl.
1 priedas. Audito apimtis ir metodai	
2 priedas. Subjektų, kuriems teikti audito pastebėjimai ir rekomendacijos, sąrašas.	

PAGRINDINIAI FAKTAI

199,04 mln. Eur

- Savivaldybės turtas 2022-12-31
(sumažėjo 2,8 proc.)

6,37 mln. Eur

-Savivaldybės skoliniai įsipareigojimai
2022-12-31 (sumažėjo 0,3 proc.)

70,33 mln. Eur

- Savivaldybės biudžeto pajamos 2022 m.
(lyginant su 2021 m. padidėjo 16,8 proc.)

64,14 mln. Eur

- Savivaldybės biudžeto išlaidos 2022 m.
(lyginant su 2021 m. padidėjo 16,0 proc.)

31

subjektų duomenys konsoliduoti
KFAR

36

subjektų duomenys konsoliduoti
BVA

IŽANGA

Vadovaudamiesi Vietos savivaldos įstatymu¹, Viešojo sektoriaus atskaitomybės įstatymu² ir Biudžeto sandaros įstatymu³ atlikome Tauragės rajono savivaldybės (toliau – Savivaldybė) 2022 m. konsoliduotųjų finansinių ataskaitų ir biudžeto vykdymo ataskaitų rinkinių auditą bei Savivaldybės biudžeto lėšų ir turto valdymo, naudojimo ir disponavimo jais teisėtumo vertinimą.

Auditas atliktas pagal tarptautinius audito standartus ir tarptautinius aukščiausiųjų audito institucijų standartus.

Audito tikslas – įvertinti Savivaldybės 2022 m. konsoliduotųjų finansinių ir biudžeto vykdymo ataskaitų rinkinių duomenų tikrumą, teisingumą ir pareikšti nepriklausomą nuomonę; įvertinti Savivaldybės biudžeto lėšų ir turto valdymo, naudojimo ir disponavimo jais teisėtumą pasirinktose srityse.

Pagal Biudžeto sandaros įstatymą⁴ savivaldybės biudžeto vykdymą organizuoja Savivaldybės administracijos direktorius, savivaldybės biudžeto vykdymo ataskaitų rinkinį rengia Savivaldybės administracija, remdamasi savivaldybės biudžeto buhalterinės apskaitos duomenimis – į savivaldybės biudžetą gautų pajamų ir 36 savivaldybės biudžeto asignavimų valdytojų pateikiamais biudžeto vykdymo ataskaitų rinkiniais. Už programų vykdymą, programų sąmatų sudarymą ir vykdymą neviršijant patvirtintų asignavimų sumų, už paskirtų asignavimų efektyvų, atitinkantį programoje numatytus tikslus ir rezultatyvų naudojimą atsako biudžeto asignavimų valdytojai, pavaldžių biudžetinių įstaigų ir kitų subjektų vadovai.

Vadovaujantis Lietuvos Respublikos viešojo sektoriaus atskaitomybės įstatymu⁵ savivaldybės konsoliduotųjų finansinių ataskaitų rinkinį rengia Savivaldybės administracija. Visi viešojo sektoriaus subjektai buhalterinę apskaitą turi tvarkyti pagal VSAFAS⁶. Pagal Finansų ministro patvirtintą 2022 metų konsolidavimo schemą⁷ Tauragės rajono savivaldybės subjektų grupę sudaro 31 viešojo sektoriaus subjektas: Savivaldybės administracija, Savivaldybės išdas, 26 biudžetinės įstaigos, 2 viešosios įstaigos ir Tauragės regiono plėtros taryba. Savivaldybės konsoliduotųjų finansinių ataskaitų rinkinys sudarytas konsolidavus visas šių subjektų finansines ataskaitas, kurias subjektai turėjo parengti ir pateikti duomenis į viešojo sektoriaus ataskaitų konsolidavimo informacinę sistemą (toliau – VSAKIS) iki kovo 19 d. Savivaldybės metinis konsoliduotųjų finansinių ataskaitų rinkinys VSAKIS pateiktas nustatytu terminu 2022 m. gegužės 30 d. Savivaldybės konsoliduotųjų biudžeto vykdymo ir finansinių ataskaitų rinkiniai teikiami Finansų ministerijai ir Savivaldybės tarybai. Taryba ne vėliau kaip iki liepos 15 d. pateikia Savivaldybės tarybai audito išvadą ir audito ataskaitą dėl Savivaldybės konsoliduotųjų ataskaitų rinkinio.

Audito ataskaitoje pateikiami tik audito metu atlikti ir nustatyti dalykai, o nepriklausoma nuomonė dėl Savivaldybės 2022 m. konsoliduotųjų finansinių ataskaitų rinkinio, Savivaldybės

¹ 27 str. 9 d. (aktuali redakcija 67str. 9 d.)

² 30 str. 1 d.

³ 37 str. 3 d.

⁴ 27 str. 3 p. (iki 2023-04-01)

⁵ 31 str. 3 d.

⁶ Finansinės apskaitos įstatymas, 13 str. 1 d., 4 p.

⁷ Patvirtinta LR Finansų ministro 2023-01-27 įsakymu Nr. 1K-29 „Dėl 2022 metų Lietuvos Respublikos viešojo sektoriaus subjektų finansinių ataskaitų konsolidavimo schemas patvirtinimo“.

konsoliduotųjų biudžeto vykdymo ataskaitų rinkinio duomenų pareiškiami audito išvadoje, kuri teikiama Savivaldybės tarybai. Audito apimtis ir taikyti metodai išsamiau aprašyti priede „Audito apimtis ir metodai“ (16 psl.).

AUDITO REZULTATAI

1. Savivaldybės konsoliduotųjų ataskaitų rinkinių vertinimas

1.1. Savivaldybės konsoliduotųjų finansinių ataskaitų rinkinyje nėra reikšmingų iškraipymų

1. Pagal Viešojo sektoriaus atskaitomybės įstatymą⁸ Savivaldybės konsoliduotųjų finansinių ataskaitų rinkinys – Savivaldybės biudžetinių įstaigų, Iždo ir kitų Savivaldybės kontroliuojamų viešojo sektoriaus subjektų finansinių ataskaitų rinkinys, parengtas kaip vieno viešojo sektoriaus subjekto finansinių ataskaitų rinkinys.

2. 2022 m. Savivaldybės konsoliduotųjų finansinių ataskaitų rinkinio duomenys visais reikšmingais atžvilgiais parodo tikrą ir teisingą į Savivaldybės grupę įtrauktų viešojo sektoriaus subjektų finansinę būklę, veiklos rezultatus, grynojo turto pokyčius ir pinigų srautus.

Pastebėjimas dėl finansinio turto

3. KFAR aiškinamajame rašte nurodyta, kad savivaldybės ilgalaikis finansinis turtas padidėjo nuo 40 820,76 tūkst. Eur iki 43 421,37 tūkst. Eur. Savivaldybės ilgalaikį finansinį turtą sudaro investicijos į kontroliuojamus ir asocijuotus subjektus 41 797,55 tūkst. Eur (akcijos ir suteiktos Europos sąjungos lėšų, valstybės ir savivaldybės biudžeto dotacijos) ir kitas ilgalaikis turtas⁹ 1 623,82 tūkst. Eur. Pažymėtina, kad finansinis turtas padidėjo dėl ilgalaikio materialiojo turto perdavimo valdyti patikėjimo teise¹⁰, o dėl kontroliuojamų subjektų 2022 m. nuostolingos veiklos savivaldybės akcijų vertė sumažėjo. Pagal audituotų finansinių ataskaitų duomenis savivaldybės kontroliuojami ir asocijuoti subjektai 2022 m. patyrė 1 223,5 tūkst. Eur grynojo nuostolio.

4. Nepriklausomi auditoriai atkreipė acininkų dėmesį, kad UAB Tauragės regiono atliekų centro finansiniai rodikliai¹¹ rodo, kad yra reikšmingų neapibrėžtumų, galinčių kelti didelių abejonių dėl bendrovės galimybių tęsti veiklą.

1.2. Savivaldybės biudžeto vykdymo ataskaitų rinkinyje duomenys teisingi

5. Pagal Viešojo sektoriaus atskaitomybės įstatymą¹² savivaldybės biudžeto vykdymo ataskaitų rinkinyje pateikiami savivaldybės biudžeto vykdymo duomenys. 2022 m. Savivaldybės konsoliduotųjų biudžeto vykdymo ataskaitų rinkinys visais reikšmingais atžvilgiais parengtas ir pateiktas pagal teisės aktų, reglamentuojančių šio rinkinio sudarymą, reikalavimus ir atitinka Finansų skyriaus ir asignavimų valdytojų duomenis.

⁸ 2 str. 17 d. ir 22 str. 3 d.

⁹ Išankstiniai apmokėjimai UAB „Tauragės vandenys“ įgyvendinant vandentvarkos projektus.

¹⁰ Savivaldybės administracija perdavė turtą UAB Tauragės vandenys, Turto patikėjimo teisės sutartys: 2022-05-04, 2022-06-30. Savivaldybės administracijoje apskaitomas kaip finansinis turtas.

¹¹ 2022-12-31 Bendrovė patyrė 622 tūkst. Eur nuostolį, o 2021 m. uždirbo 38 tūkst. pelną, 2022-12-31 Bendrovės trumpalaikiai įsipareigojimai viršijo trumpalaikį turtą 977 tūkst. Eur, o 2021-12-31 tik 16 tūkst. Eur.

¹² 2 str. 17 d. ir 22 str. 4 d.

6. Savivaldybės administracijos Finansų skyrius, rengdamas Savivaldybės biudžeto vykdymo ataskaitų rinkinį, remiasi Savivaldybės biudžeto asignavimų valdytojų jai pateiktų žemesnio lygio biudžeto vykdymo ataskaitų rinkinių¹³ duomenimis ir į Savivaldybės biudžetą gautų pajamų apskaitos duomenimis – Savivaldybės išdo rengiamomis ataskaitomis.

2. Savivaldybės biudžeto ir turto naudojimo vertinimas

2.1. Savivaldybės biudžeto pajamos ir išlaidos nuosekliai didėja

Savivaldybės biudžeto pajamos

7. Savivaldybės 2022 m. biudžeto patikslintas pajamų planas sudarė 67 830,0 tūkst. Eur. Faktiškai į Savivaldybės biudžetą 2022 m. gauta 70 332,3 tūkst. Eur pajamų, arba 2 502,3 tūkst. Eur (3,7 proc.) daugiau, negu planuota (žr. 1 lentelę).

1 lentelė. Duomenys apie 2021-2022 m. Savivaldybės biudžeto pajamų plano vykdymą

Eil. Nr.	Pajamų pavadinimas	(tūkst. Eur)					
		Vykdymas 2021 m.		2022 m.		Vykdymas 2022 m.	
		Suma	proc.	Patikslintas planas	Įvykdymas	Suma	proc.
1.	Mokesčiai, iš jų:	26407,1	107,7	29030,0	32148,2	3118,2	110,7
1.1	<i>pajamų mokestis</i>	24942,0	107,7	27634,0	30506,4	2872,4	110,4
1.2	<i>turto mokesčiai</i>	1416,9	107,8	1311,0	1539,1	228,1	117,4
2.	Dotacijos	24746,3	95,8	29577,2	28257,1	-1320,1	95,5
3.	Kitos pajamos, iš jų:	3029,3	119,6	3244,4	3790,5	546,1	116,8
3.1.	<i>vietinė rinkliava</i>	1219,0	100,6	1419,7	1553,7	134,0	109,4
4.	Materialiojo ir nematerialiojo turto realizavimo pajamos	507,4	195,2	180,0	356,6	17,6	198,1
	Iš viso pajamų	54690,1	102,9	62031,6	64552,4	2520,8	104,1
	Ilgalaikės ir trumpalaikės paskolos (gautos)	1348,1	99,9	875,0	856,5	-18,5	97,9
	Metų pradžios lėšų likutis	4183,4	100,0	4923,4	4923,4	0,0	100,0
	IŠ VISO	60221,6	102,6	67830,0	70332,3	2502,3	103,7

Šaltinis - 2021 ir 2022 m. Savivaldybės biudžeto vykdymo ataskaitų rinkiniai.

8. Biudžeto pajamų planas viršytas pagal visas pajamų rūšis, išskyrus dotacijas. Gyventojų pajamų mokestis sudarė 43,4 proc. savivaldybės biudžeto pajamų, 2022 m. šio mokesčio gauta 2 872,4 tūkst. Eur daugiau nei planuota arba įvykdymas siekia 110,4 proc. Lyginant su ankstesniais laikotarpiais gauta 5 564,4 tūkst. Eur daugiau nei 2021 m. ir 10 092,9 tūkst. Eur daugiau nei 2020 m.

9. Valstybės biudžeto dotacijos ir Europos sąjungos finansinės paramos lėšos sudarė 40,2 proc. visų biudžeto pajamų. Dotacijų gauta 1 320,1 tūkst. Eur mažiau nei planuota, iš jų: 1277,0 tūkst. Eur negauta valstybės investicijų dėl užsitęsusių viešųjų pirkimų procedūrų ir nepradėtų sporto ir kultūros komplekso statybos rangos darbų.

¹³ Rinkinių sudėtis patvirtinta LR Finansų ministro 2008-12-31 įsakymu Nr. 1K-465 „Dėl valstybės ir savivaldybių biudžetinių įstaigų ir kitų subjektų žemesniojo lygio biudžeto vykdymo ataskaitų sudarymo taisyklių ir formų patvirtinimo“ su vėlesniais pakeitimais.

10. 2022 m. Savivaldybės tarybos sprendimais buvo suteikta mokesčių ir rinkliavų lengvatų iš viso už 281,1 tūkst. Eur¹⁴. Iš jų: žemės mokesčio – 138,08 tūkst. Eur, verslo liudijimams – 33,58 tūkst. Eur, valstybinės žemės nuomos mokesčio – 73,4 tūkst. Eur, nekilnojamojo turto mokesčių – 3,01 tūkst. Eur, vietinės rinkliavos už komunalinių atliekų tvarkymą – 32,5 tūkst. Eur ir negyvenamųjų patalpų nuomos mokesčio – 0,6 tūkst. Eur.

11. Pagal Valstybinės mokesčių inspekcijos Savivaldybės administracijai pateiktus duomenis¹⁵ mokesčių mokėtojų įsiskolinimas savivaldybės biudžetui 326,6 tūkst. Eur (padidėjo 137,3 tūkst. Eur lyginant su 2021 m.). UAB Tauragės regiono atliekų tvarkymo centro duomenimis¹⁶ gyventojų ir juridinių asmenų vietinės rinkliavos už komunalinių atliekų tvarkymą įsiskolinimas – 272,9 tūkst. Eur, permoka – 22,4 tūkst. Eur. lyginant su 2021 m. pabaiga įsiskolinimas nepasikeitė.

Savivaldybės biudžeto išlaidos

12. Savivaldybės 2022 m. biudžeto patikslintas išlaidų planas sudarė 67 830,0 tūkst. Eur. Savivaldybės biudžeto įvykdymo ataskaitos (forma Nr. 1-sav.) duomenimis 2022 m. biudžeto išlaidų planas įvykdytas 94,6 proc. ir panaudota 3 689,1 tūkst. Eur asignavimų mažiau nei buvo suplanuota. Biudžeto lėšų likutis audituojamo laikotarpio pradžioje buvo 4 923,4 tūkst. Eur, laikotarpio pabaigoje – 6 191,4 tūkst. Eur, padidėjo 25,8 proc., o lyginant su 2020 m. – 48,0 proc.. Lėšų likutis biudžeto vykdymo ataskaitoje nurodytas teisingas.

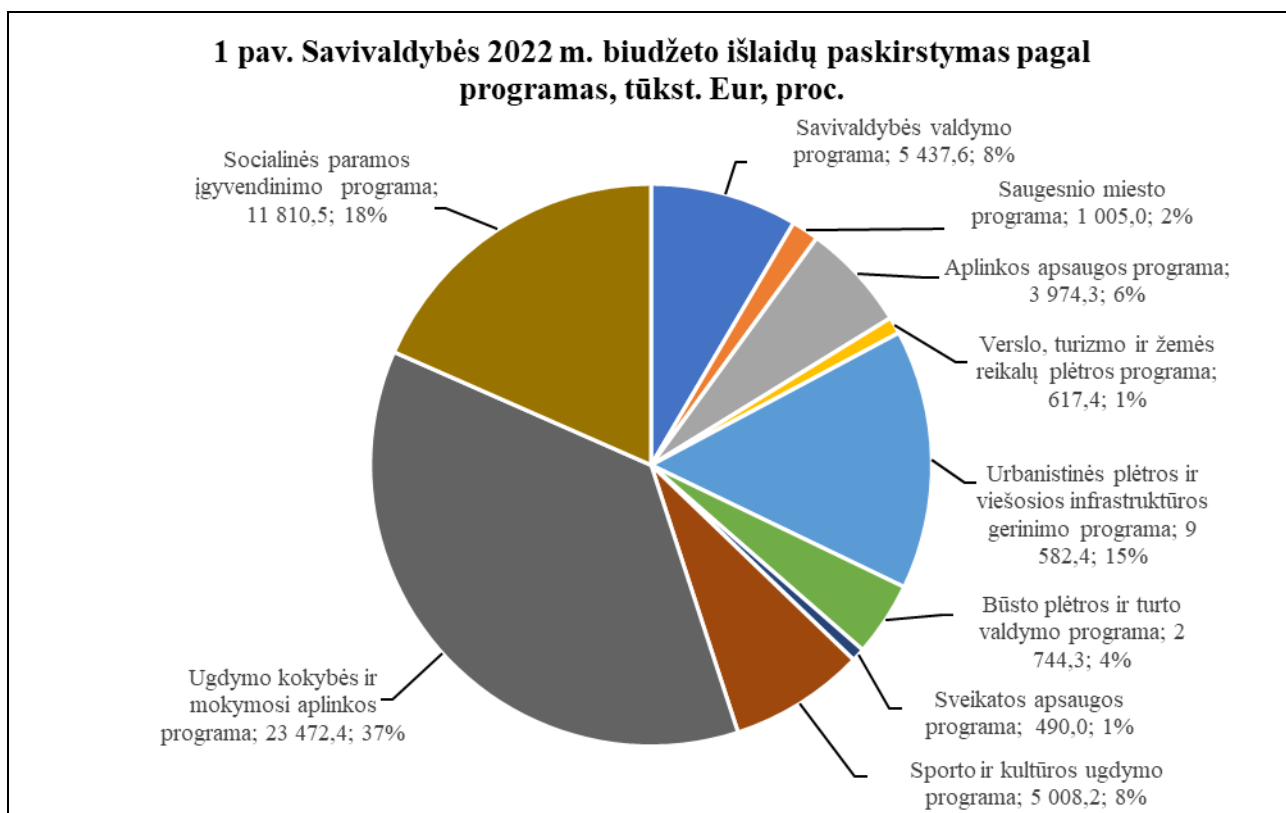
13. Biudžeto išlaidos – 64 140,9 tūkst. Eur panaudotos 10 programų vykdyti. Didžiausia išlaidų dalis – 23 472,4 tūkst. Eur, arba 36,6 proc. visų išlaidų skirta Švietimo ir ugdymo programai. Socialinės paramos įgyvendinimo programai panaudota 11 810,5 tūkst. Eur arba 18,4 proc. Pažymėtina, kad socialinei sričiai yra skiriamos valstybės biudžeto lėšos pagal finansavimo sutartis, kurios nepatenka į savivaldybės biudžeto pajamas ir išlaidas. Pavyzdžiui 2022 m. skirta ir panaudota 11 990,1 tūkst. Eur, 2021 m. – 10 698,7 tūkst. Eur, o 2023 m. pagal pasirašytas finansavimo sutartis numatyta skirti 13 441,5 tūkst. Eur. Valstybei taikant tokią finansavimo praktiką, visuomenei nėra pateikiama pilna informacija apie biudžeto išlaidų socialinėms reikmėms mastą konkrečioje savivaldybėje.

14. Duomenys apie Savivaldybės 2022 m. biudžeto išlaidų pasiskirstymą pagal programas pateikti 1 paveiksle:

¹⁴ 2021 m. suteikta lengvatų 266,9 tūkst. Eur, 2020 m. - 277,5 tūkst. Eur, 2019 m. - 264,6 tūkst. Eur.

¹⁵ VMI surinktų ir apskaičiuotų administruojamų mokesčių ar įmokų pajamų ataskaita už 2022 m 4 ketvirtį 2022-02-14 Nr. (20.2-06 E)RMA-.

¹⁶ UAB Tauragės regiono atliekų tvarkymo centro 2023-01-19 raštas Nr. IS-40 „Dėl gautinų vietinės rinkliavos sumų inventorizacijos.

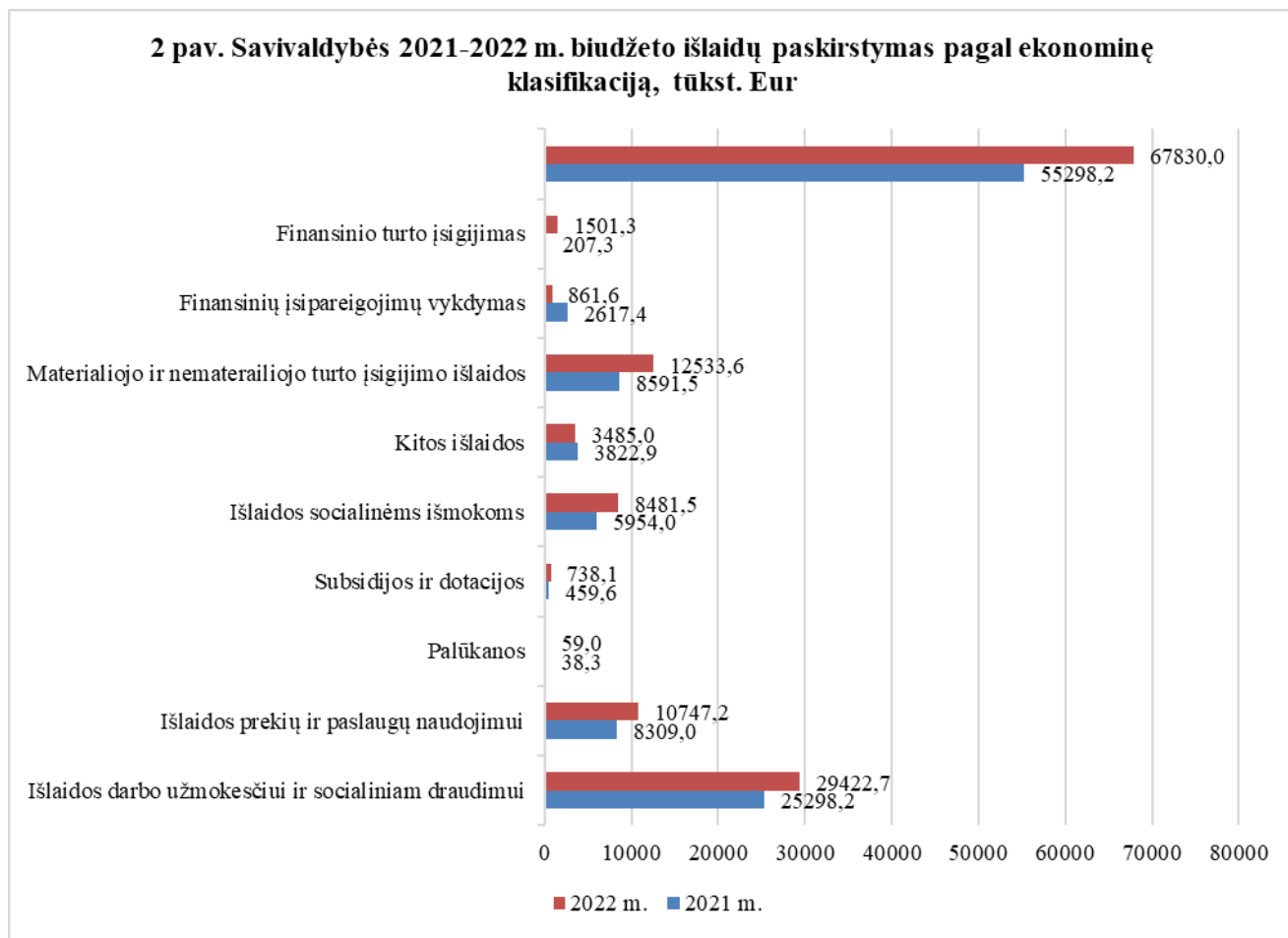
Šaltinis – Tauragės rajono savivaldybės kontrolės ir audito tarnyba.

15. Išanalizavę asignavimų pagal programas ir finansavimo šaltinius nepanaudojimo priežastis, nurodytas asignavimų valdytojų ataskaitose¹⁷, manome, kad asignavimai nepanaudoti dėl objektyvių priežasčių.

16. Didžiausia biudžeto išlaidų dalis, skirstant pagal ekonominę klasifikaciją, – 29 141,8 tūkst. Eur, arba 45,4 proc. visų išlaidų, tenka darbo užmokesčio ir socialinio draudimo išmokoms. 2022 m. ši išlaidų dalis lyginant su 2021 m. padidėjo 3 843,6 tūkst. Eur arba 15,2 proc., materialiojo ir nematerialiojo turto įsigijimo išlaidos padidėjo 1 427,2 tūkst. Eur arba 16,6 proc. Duomenys apie Savivaldybės 2021-2022 m. biudžeto išlaidų pasiskirstymą pagal ekonominę klasifikaciją pateikti 2 paveiksle:

¹⁷ Biudžeto išlaidų plano vykdymo pagal programas ir finansavimo šaltinius ataskaita (forma Nr. 3).

2 pav. Savivaldybės 2021–2022 m. biudžeto išlaidų paskirstymas pagal ekonominę klasifikaciją, tūkst. Eur

Šaltinis – Tauragės rajono savivaldybės kontrolės ir audito tarnyba.

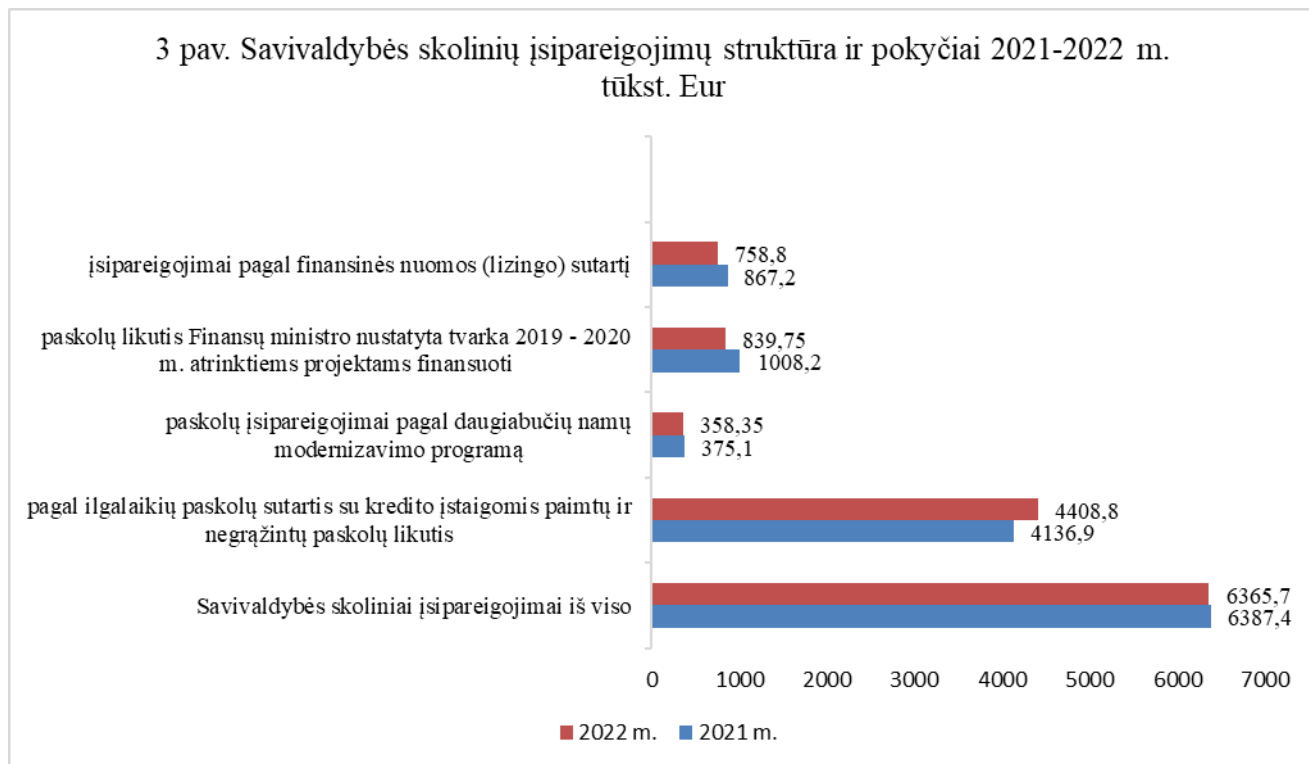
17. Savivaldybės administracijos Finansų skyriaus parengtame Savivaldybės 2022 m. biudžeto vykdymo ataskaitų rinkinio aiškinamajame rašte atskleista išsami informacija apie Savivaldybės 2022 m. biudžeto pajamų ir išlaidų planą, jo tikslinimą, pajamų surinkimą – neįvykdytus pajamų planus pagal pajamų rūšis ir viršplanines pajamas bei apie biudžeto išlaidas pagal socialinės ir ekonominės plėtros programas, funkcinę bei ekonominę klasifikaciją.

2.2 Savivaldybės mokėtinos sumos ir skoliniai įsipareigojimai

18. Savivaldybės mokėtinos sumos (be paskolų) 2023 m. sausio 1 d. sudarė 1 839,3 tūkst. Eur ir lyginant su 2022 m. sausio 1 d. sumomis padidėjo 69,1 tūkst. Eur arba 3,9 proc. Neišlaikytas 2022 m. valstybės biudžeto ir savivaldybių biudžetų finansinių rodiklių patvirtinimo įstatymo reikalavimas¹⁸, kad 2023 m. sausio 1 d. esantis įsiskolinimas (be paskolų) turi būti ne didesnis už 2022 m. sausio 1 d. įsiskolinimą. Tačiau įsiskolinimas padidėjo dėl objektyvių priežasčių – išaugusių socialinių išmokų (pašalpų) gavėjų skaičiaus ir išmokų apimties. Pavyzdžiui, Savivaldybės administracijoje socialinių išmokų įsiskolinimas metų pradžioje buvo 159,1 tūkst. Eur, o metų pabaigoje – 567,0 tūkst. Eur arba padidėjo 3,6 karto. Pažymėtina, kad įsiskolinimas atliekų tvarkytojui sumažėjo: metų pradžioje skola UAB Tauragės regiono atliekų tvarkymo centrui buvo 591,6 tūkst. Eur, audituojamų metų pabaigoje – 392,8 tūkst. Eur.

¹⁸ 2022 m. valstybės biudžeto ir savivaldybių biudžetų finansinių rodiklių patvirtinimo įstatymas, 2021-12-14 Nr. XIV-745, 13 str. 4 d.

19. Savivaldybės skolinių įsipareigojimų likutis 2022 m. pradžioje buvo 6 387,4 tūkst. Eur. Per 2022 m. prisiimta įsipareigojimų 856,5 tūkst. Eur, įvykdyta įsipareigojimų 878,2 tūkst. Eur, skolinių įsipareigojimų likutis metų pabaigai – 6 365,7 tūkst. Eur¹⁹. Savivaldybės skolinių įsipareigojimų struktūra ir pokyčiai pavaizduoti 3 paveiksle:

Šaltinis – Tauragės rajono savivaldybės kontrolės ir audito tarnyba.

20. Savivaldybės biudžeto atitiktis Fiskalinės sutarties įgyvendinimo konstitucinio įstatymo²⁰ nuostatomis turi būti pasiekta per ketverių metų laikotarpį, skaičiuojant nuo pirmų metų, kai pradeda naudoti metinio grynojo skolinimosi suma. 2019 m. buvo pirmieji metai, kai Savivaldybėje pradėta naudoti metinio grynojo skolinimosi suma. Faktiniai Savivaldybės 2019-2022 metų biudžetų balanso rodikliai buvo teigiami.

2.3. Dėl Savivaldybės lėšų ir turto valdymo, naudojimo ir disponavimo jais turime pastabų

Kasmet atlikdami savivaldybės konsoliduotųjų ataskaitų rinkinio auditą kartu vertiname ir savivaldybės biudžeto lėšų ir turto valdymo, naudojimo, disponavimo jais teisėtumą pasirinktose srityse. Šiame Savivaldybės administracijoje ir atrinktose seniūnijose bei biudžetinėse įstaigose vertiname asignavimų darbo užmokesčiui bei prekių ir paslaugų įsigijimui naudojamą, turto įsigijimo, perdavimo ir nurašymo teisingumą, daiktinių teisių įregistravimą; atskiroms biudžeto programų priemonėms skirtų lėšų naudojimo teisėtumą. Įstaigos apie nustatytus pažeidimus ir neatitikimus informuotos raštais. Mokymo lėšų paskirstymo ir panaudojimo teisėtumą vertiname atlikdami atskirą atitikties auditą.

¹⁹ Savivaldybės skolinių įsipareigojimų 2022 m. gruodžio 31 d. ataskaitos duomenys.

²⁰ 2014-11-06 Nr. XII-1289

Darbo apmokėjimas su klaidomis, reglamentavimas tobulintinas

21. Nustatėme atvejų, kad įstaigose netinkamai taikomi teisės aktai, reglamentuojantys valstybės tarnautojų ir darbuotojų darbo apmokėjimą, pavyzdžiui: neskaičiuojamas priedas už stažą valstybės tarnybai, neteisingai skaičiuojamos priemokos už pavadavimą, skirta priemoka nenurodant konkretaus priemokos galiojimo termino ir skaičiuojama keletą metų iš eilės, mokytojams nepadidinti pareiginės algos koeficientai, o nustatytas padidinimas skaičiuojamas kaip priedas ir kt. Klaidos ir teisėtumo pažeidimai nebuvo paplitę, įstaigoms pasiūlėme klaidas ištaisyti, jos ištaisytos audito metu.

22. Skaudvilės ugdymo ir vaiko gerovės centro darbo apmokėjimo sistema neatitinka jai keliamų reikalavimų, nesąlygoja skaidraus ir efektyvaus darbo sąlygų darbuotojams nustatymo, nes:

- neatsižvelgiant į Valstybės ir savivaldybių įstaigų darbuotojų darbo apmokėjimo ir komisijų narių atlygio už darbą įstatymo²¹ (toliau – DAĮ) 5 str. 3 dalies nuostatas, įstaigos darbuotojų pareigybių sąrašė esančioms pareigybėms nenustatyti pagal kiekvieną kriterijų konkretūs pareiginės algos pastoviosios dalies koeficientų dydžiai, o perkelta iš DAĮ specialistų ir struktūrinių padalinių vadovų koeficientų intervalai;
- neįrašyta DAĮ 10 str. nuostata, kad priemokos gali būti skiriamos ne ilgiau kaip iki kalendorinių metų pabaigos;
- neregamentuota kokios įstaigos darbuotojų pareigybės priskiriamos pagalbos mokiniui specialistų kategorijai, nes būtent jiems pagal DAĮ 8 str. 6 d. nuostatas kintama dalis nenustatoma.

23. Savivaldybės administracijos filiale Skaudvilės seniūnijoje keičiant darbo sutarties sąlygas²² buvo nesilaikoma Darbo kodekso 45 str. 2 d. nuostatų, nes darbuotojai apie sutarties keitimą neinformuojami – nebuvo darbdavio rezoliucijos, įspėjimo, pasiūlymo ar kito sutarties keitimą inicijuojančio dokumento, nuo kurio darbuotojas per 5 darbo dienas turi sutikti arba nesutikti su pasiūlytomis sąlygomis.

Mokymo lėšų paskirstymas atitinka teisės aktų nuostatas, o panaudojimas su trūkumais

23. Atlikome atskirą Savivaldybei skiriamų mokymo lėšų paskirstymo ir panaudojimo teisėtumo vertinimą²³. Pagrindinės audito išvados:

- ♦ Metų pradžioje skiriamas finansavimas ugdymo procesui organizuoti, bibliotekos darbuotojams išlaikyti ir švietimo pagalbai teikti neatitinka 2 ugdymo įstaigų metinių poreikių.
- ♦ Po švietimo įstaigų reorganizacijos nepatiksinti Savivaldybės ugdymo proceso organizavimo, valdymo ir pagalbos mokiniui specialistų etatų normatyvai, todėl švietimo įstaigose, kuriose įsteigti teritoriniai padaliniai, pavaduotojų ugdymui faktinis etatų skaičius didesnis nei nustatytas.
- ♦ Savivaldybės nustatyti ugdymo proceso organizavimo, švietimo pagalbos, bibliotekų darbuotojų etatų normatyvai riboja papildomų pareigybių steigimą didžiausią mokinių skaičių turinčiose M. Mažvydo ir „Šaltinio“ progimnazijose, todėl skirtas finansavimas nepanaudojamas pagal paskirtį.

²¹ 2017-01-17 Nr. XIII-198 su vėlesniais pakeitimais

²² Skaudvilės seniūnijoje 5 lankomosios priežiūros specialistams 2022 m. sausio – spalio mėn. 18 kartų buvo tikslintos darbo sutartys, t. y. keičiama sutartyse nustatyta darbo laiko norma per savaitę (didinama arba mažinama pagal aptarnaujamų šeimų/asmenų skaičių). Atkreipėme vadovybės dėmesį į tai, kad lankomosios priežiūros specialistų darbo krūvis priklauso ne tik nuo priskirtų aptarnauti asmenų/šeimų skaičiaus, bet ir nuo paslaugos teikimo trukmės, teikiamų paslaugų skaičiaus.

²³ Atitikties audito 2023-04-07 ataskaita Nr. AP-3 „Mokymo lėšų paskirstymo ir panaudojimo vertinimas“, https://taurage.lt/wp-content/uploads/2023/04/Mokymo-lesu-panaudojimas_ataskaita.pdf

- ◆ Švietimo įstaigų apskaitą tvarkantys asmenys netinkamai taikė vadovų įsakymais darbuotojams nustatytus pareiginės algos pastoviosios dalies dydžius ir neteisingai apskaičiavo darbo užmokestį.
- ◆ Dalis mokymo lėšų, skirtų vadovėliams ir mokymo priemonėms, panaudota kitoms, teisės aktuose neapibrėžtomis išlaidoms dengti arba turėjo būti panaudota pagal kitus kriterijus.
- ◆ Įstaigose nesilaikoma Viešųjų pirkimų įstatymo²⁴ nustatytos sutarčių viešinimo tvarkos, nes 31,2 proc. sutarčių nepaviešinta arba paviešinta pavėluotai, nustatėme, kad dalis pirkimo procedūrų vykdyta su klaidomis ir nesilaikant viešuosius pirkimus reglamentuojančių teisės aktų nuostatų.
- ◆ Savivaldybės nustatytas pradinių klasių komplektų skaičius dviejose švietimo įstaigose pagal Švietimo valdymo informacinės sistemos duomenis galėtų būti didesnis.

24. Dėl lėšų panaudojimo Savivaldybės administracijai ir audituotoms švietimo įstaigoms teikėme rekomendacijas. Dalis rekomendacijų jau įgyvendinta arba vykdomos.

Biudžeto programų priemonių finansavimui ir įgyvendinimui nepakankama kontrolė

25. Pagal Biudžeto sandaros įstatymą²⁵ asignavimų valdytojai privalo užtikrinti programų vykdymo ir paskirtų asignavimų naudojimo teisėtumą, ekonomiškumą, efektyvumą ir rezultatyvumą. Savivaldybės administracijoje vertinome ar atskirų programų priemonių įgyvendinimui lėšos skiriamos ir naudojamos teisės aktuose nustatyta tvarka ir vadovaujantis nustatytais kriterijais. Nustatėme, atveju, kai nesilaikoma teisės aktuose nustatytų reikalavimų ir neužtikrinama tinkama priemonių įgyvendinimui lėšų skyrimo ir panaudojimo kontrolė.

26. Kultūros ir sporto ugdymo programos priemonė (kodas 08.03.01.02.10) „Tarptautinio bendradarbiavimo plėtra“ įgyvendinama pagal patvirtintus aprašus²⁶, šiai priemonei panaudota 87,8 tūkst. Eur. Nustatėme, kad 11,7 tūkst. Eur panaudota nesilaikant Savivaldybės tarptautinio bendradarbiavimo plėtros finansavimo tvarkos aprašo nuostatų, nes Savivaldybės administracijos atsakingi asmenys nepateikė paraiškos, lėšų skyrimo komisija nesvarstė lėšų poreikio užsienio delegacijų priėmimui miesto šventės metu, lėšos nebuvo paskirtos Administracijos direktoriaus įsakymu. Neužtikrinama priemonės įgyvendinimo kontrolė, nes lėšų gavėjai Savivaldybės administracijai nepateikė paraiškų įgyvendinimo ataskaitų²⁷ nustatytais terminais, jos pateiktos tik auditoriui paprašius. Humanitarinei pagalbai lėšos panaudotos tikslingai, išskyrus tai, kad ne visais atvejais buvo užtikrinamas vidaus kontrolės veikimas viešųjų pirkimų srityje: Ukrainai reikalingų prekių pirkimą vykdė ir sąskaitas vizavo darbuotojas, kuriam oficialiai nepriskirti įgaliojimai.

27. Kultūros ir sporto ugdymo programos priemonei (kodas 08.03.01.02.11) „Dalyvaujamojo biudžeto iniciatyvų įgyvendinimas“ numatytos lėšos skirstomos ir naudojamos aprašuose nustatyta tvarka ir vadovaujantis nustatytais kriterijais. 2022 m. panaudota 227,6 tūkst. Eur arba 96,9 proc. patvirtintų asignavimų. Įgyvendinant šią priemonę turtas įsigyjamas pagal bendruomenių pateiktus pageidavimus jų poreikiams tenkinti, turtą naudoja bendruomenės, o materialiai atsakingas yra seniūnas ar jo pavaduotojas. Nesivadovaujama Savivaldybės turto perdavimo panaudos pagrindais

²⁴ 86 str. 9 dalis.

²⁵ Lietuvos Respublikos biudžeto sandaros įstatymas, 5 str. 1 d.;

²⁶ TS 2022-03-30 Nr. 1-89 „Dėl Tauragės rajono savivaldybės tarptautinio bendradarbiavimo plėtros finansavimo ir Tauragės rajono savivaldybės humanitarinės pagalbos teikimo tvarkos aprašų patvirtinimo“.

²⁷ Tauragės rajono savivaldybės tarptautinio bendradarbiavimo plėtros finansavimo tvarkos aprašo 3 priedas

laikinai neatlygintinai naudotis tvarkos aprašu²⁸, nes bendruomenės poreikiams nupirkta ilgalaikis ir trumpalaikis turtas neperduodamas bendruomenėms panaudos pagrindais.

28. Socialinės paramos įgyvendinimo programos priemonei (kodas 10.03.01.01.03) „Piniginei socialinei paramai skirtos ir išmokėtos lėšos“ panaudota 1040,9 tūkst. Eur ir priemonei (kodas 10.03.01.03.01) „Vienkartinių pašalpų mokėjimas“ panaudota 149,2 tūkst. Eur Vienkartinės pašalpos skiriamos vadovaujantis Piniginės socialinės paramos nepasiturintiems Tauragės rajono savivaldybės gyventojams teikimo tvarkos aprašu²⁹, socialinės išmokos skiriamos Piniginės socialinės paramos nepasiturintiems gyventojams įstatymo³⁰ nustatyta tvarka. Nustatėme, kad skiriant vienkartinę pašalpą nesilaikoma nurodyto tvarkos aprašo 59.1, 59.2 ir 66.2 punktų reikalavimų ir gyventojams vienkartinės pašalpos gydymosi ar reabilitacijos išlaidoms kompensuoti skiriamos ir išmokamos nepateikus išlaidas patvirtinančių dokumentų kaip nurodyta apraše. Šio tvarkos aprašo nuostatos dėl pajamų apskaičiavimo skiriant vienkartinę, tikslinę, periodinę ar sąlyginę pašalpą nepakankamai aiškios ir nuoseklios. Savivaldybės administracija reagavo į pastebėjimus ir atnaujino tvarkos aprašą³¹, kuriame sukonkretino vienkartinių, tikslinių, sąlyginių ir periodinių pašalpų skyrimo ir mokėjimo tvarką, papildė pajamų paramai gauti apskaičiavimo tvarką, supaprastino paramos gimus vaikui skyrimo ir mokėjimo tvarką.

29. Savivaldybės valdymo programos pagal priemonei (kodas 01.03.01.01.01) „Savivaldybės tarybos veiklos užtikrinimas“ panaudota 469,3 tūkst. Eur, iš jų savivaldybės tarybos narių veiklos išlaidų kompensavimui panaudota 117,3 tūkst. Eur. Šio audito metu vertinome ar 2022 m. išmokos Savivaldybės tarybos narių veiklos išlaidų kompensavimui (toliau – išmokos) buvo skiriamos teisėtai ir už jas atsiskaitoma Savivaldybės tarybos veiklos reglamento (toliau – reglamentas) nustatyta tvarka. Išmokų už visą 2019-2023 metų kadencijos laikotarpį panaudojimo vertinimui atliekamas atskiras atitikties auditas.

30. Reglamente³² nustatyta, kad tarybos nariui su jo, kaip tarybos nario, veikla susijusioms išlaidoms apmokėti kas mėnesį gali būti skiriama iki 1,00 MMA³³ dydžio išmoka, faktiškai skirta 430 Eur, o nuo 2022 m. liepos 1 d. – 0,6 MMA, faktiškai skirta 438 Eur. 2019-2023 metų kadencijos patvirtintas tarybos narių skaičius 25.

31. Per 2022 m. 23 tarybos nariai³⁴ panaudojo 117,3 tūkst. Eur išmokų, iš jų daugiausia 83,0 proc. kuro įsigijimui, 13,2 proc. automobilių nuomai. Patirtų išlaidų struktūra pateikiama 2 lentelėje:

²⁸ Patvirtintas TS 2019-09-18 Nr. 1-315 su vėlesniais pakeitimais, 3.3, 5.7, 5.8 p.

²⁹ Patvirtintas TS 2022-01-26 Nr. 1-25. [Piniginės socialinės paramos nepasiturintiems Tauragės rajono savivaldybės gyventojams teikimo tvarkos aprašas](#);

³⁰ Priimtas 2003-07-01 Nr. IX-1675. [Lietuvos Respublikos piniginės socialinės paramos nepasiturintiems gyventojams įstatymas Lietuvos Respublikos piniginės socialinės paramos nepasiturintiems gyventojams įstatymas](#)

³¹ Patvirtintas TS 2023-05-30 Nr. 1-128 „Dėl piniginės socialinės paramos nepasiturintiems Tauragės rajono savivaldybės gyventojams teikimo tvarkos aprašo patvirtinimo“.

³² 2016-12-21 TS Nr. 1-3656 „Dėl Tauragės rajono savivaldybės tarybos veiklos reglamento patvirtinimo“.

³³ 2022 m. patvirtinta minimali mėnesinė alga 730 Eur.

³⁴ 1 tarybos narys išmokos atsisakęs, 1 – sirgo.

2 lentelė. Išmokų, skiriamų Savivaldybės tarybos nariams, su jų, kaip tarybos narių, veikla susijusioms išlaidoms apmokėti, panaudojimas 2022 m.

Išlaidų rūšis	Kuro įsigijimas	Automobilių remontas ir priežiūra	Automobilių nuoma	Ryšio paslaugos	Kanceliarinės prekės
Panaudota suma, tūkst. Eur	97,35	1,50	15,50	1,90	1,02
Patyrė išlaidas (tarybos narių skaičius)	20	5	3	6	5

32. Tarybos nariams pervedamų išmokų dydžiai atitiko Savivaldybės tarybos veiklos reglamente nustatytus dydžius. Išlaidas patvirtinantys finansiniai dokumentai pateikti tik už I pusmetį, nes nuo 2022 m. liepos 1 d. šis reikalavimas panaikintas³⁵, privaloma pateikti tik išlaidų ataskaitas. Reglamente³⁶ nurodyta, kad už išlaidų ataskaitoje pateiktų duomenų tikslumą ir pagrįstumą tarybos nariai atsako asmeniškai.

33. Vertindami ar už skirtas išmokas atsiskaitoma reglamento nustatyta tvarka ir tinkamais dokumentais nustatėme, kad ne visi tarybos nariai pateikė išlaidoms pagrįsti reikalingus dokumentus:

- 15 atvejų nepateikti išlaidų (kanceliarinės, ryšio paslaugos, automobilio remontas, automobilio nuoma) apmokėjimą patvirtinantys dokumentai, pateiktos tik sąskaitos faktūros;
- 10 atvejų nepateiktos išlaidas (3 atvejais automobilio remonto, kiti – ryšio paslaugos) patvirtinančios sąskaitos faktūros, pateikti tik apmokėjimą patvirtinantys dokumentai.

34. Savivaldybės administracijos apskaitos darbuotojai netinkamai vykdė einamąją finansų kontrolę, nes nepareikalavo iš tarybos narių išlaidų ataskaitose nurodytų išlaidų pagrindimo pagal teisės aktuose nustatytus reikalavimus. Vertine išraiška, tai nebuvo didelės sumos, išskyrus automobilio nuomą 2,6 tūkst. Eur, tačiau teisėtumo aspektu reikšminga. Audito metu išlaidų apmokėjimą patvirtinančius dokumentus tarybos nariai pateikė.

35. Pažymėtina, kad 3 tarybos nariai gautą išmoką naudojo automobilių nuomai, automobiliai išnuomoti iš įmonių, kuriose jie dirba³⁷.

36. Nevertinome ar tarybos narių patirtos išlaidos yra susijusios su tarybos nario veikla ir gautos išmokos naudojamos pagal paskirtį, kadangi teisės aktuose nėra nustatyta, kaip turi būti identifikuojama, kad konkrečios išlaidos buvo panaudotos su tarybos nario veikla susijusioje veikloje. Jokių papildomų dokumentų reglamente nenumatyta pateikti ir tarybos nariai jų neteikė.

Savivaldybės biologinio turto duomenys tikslesni, nebaigtos statybos likučiai sumažėjo

37. Stebime pažangą vykdant rekomendacijas dėl biologinio turto (savivaldybės parkų ir skverų želdynų) inventorizacijos ir apskaitos duomenų tikslinimo. 2021-2022 m. buvo atlikta 8 parkų ir skverų želdynų inventorizacija bei nustatytos želdinių atkuriamosios vertės, 372,0 tūkst. Eur padidinta biologinio turto vertė. Savivaldybės administracija informavo, kad 2023 m. želdinių inventorizacijai numatyta skirti 20,0 tūkst. Eur ir pagal teisės aktų reikalavimus inventorizacija bus baigta.

³⁵ 2022-07-07 TS Nr.1-200 „Dėl Tauragės rajono savivaldybės tarybos 2016 m. gruodžio 21 d. sprendimo Nr.1-365 „Dėl Tauragės rajono savivaldybės tarybos veiklos reglamento patvirtinimo“ pakeitimo.

³⁶ 135.6 p.

³⁷ Informacija skelbiama vrk.lt/kandidatai

36. Užbaigti ir nebaigtos statybos sąskaitoje apskaitomi turto vienetai turi būti perduoti naudojimui ir vadovaujantis teisės aktų reikalavimais perkelti į ilgalaikio turto sąskaitą bei skaičiuojamas nusidėvėjimas. Savivaldybės administracija nuosekliai tvarkė užbaigtos statybos deklaracijas, užbaigti ir pradėti eksploatuoti nauji ir/ar rekonstruoti objektai iš nebaigtos statybos perkelti į nekilnojamojo turto sąskaitą. Per 2022 metus iš nebaigtos statybos pergrupuota į ilgalaikį materialųjį turtą už 8 043,6 tūkst. Eur.

37. Įstaigoms, kuriose atlikome audito procedūras, teikėme pastebėjimus ir rekomendacijas dėl apskaitos klaidų taisymo, ataskaitų duomenų tikslinimo, sprendimų dėl lėšų ir turto valdymo, naudojimo ir disponavimo juo teisėtumo užtikrinimo priėmimo raštais (informacija šios ataskaitos 2 priede). Su audituotų subjektų vadovais, apskaitos ir kitais atsakingais darbuotojais aptarėme audito procedūrų rezultatus, įstaigos pateikė rekomendacijų įgyvendinimo planus – numatomas priemonės rekomendacijoms vykdyti ir jų įgyvendinimo terminus. Šioje audito ataskaitoje rekomendacijų neteikiame.

Savivaldybės kontrolierė

Kostė Čiapienė

Audito ataskaitos „Tauragės rajono savivaldybės 2022 m. konsoliduotųjų finansinių ir biudžeto vykdymo ataskaitų rinkinių duomenų teisingumas ir lėšų bei turto naudojimo ir disponavimo jais teisėtumas“
1 priedas

Audito apimtis ir metodai

Audito tikslas:

- įvertinti Savivaldybės 2022 metų konsoliduotųjų finansinių ir biudžeto vykdymo ataskaitų rinkinių duomenų tikrumą, teisingumą ir pareikšti nepriklausomas nuomones;
- įvertinti Savivaldybės biudžeto lėšų ir turto valdymo, naudojimo ir disponavimo jais teisėtumą pasirinktose srityse.

Auditas atliktas:

- pagal tarptautinius audito standartus³⁸ ir tarptautinius aukščiausiųjų audito institucijų standartus³⁹.
- siekiant gauti pakankamą užtikrinimą, kad konsoliduotose finansinėse ir biudžeto vykdymo ataskaitose nėra reikšmingų iškraipymų, ir įvertinti ar Savivaldybės biudžeto lėšos ir turtas valdomi, naudojami ir disponuojama jais teisėtai. Visiškas užtikrinimas neįmanomas dėl įgimtų audito ir vidaus kontrolės apribojimų bei to fakto, kad netikrinome visų (100 proc.) ūkinių operacijų, ūkinių įvykių ir sudarytų sandorių.

Nustatyti dalykai skirstomi į turinčius reikšmingą įtaką subjekto ataskaitų rinkinio teisingumui, savivaldybės ataskaitų rinkinio teisingumui ir jos neturinčius. Reikšmingu dalyku Savivaldybės KFAR yra laikoma apskaitos klaida ar jų visuma, turinti įtakos vienam konsoliduotųjų finansinių ataskaitų straipsniui, viršijanti 1 990,4 tūkst. Eur (apskaičiuota atsižvelgiant į pasirinktą reikšmingumą), taip pat kokybiškai reikšmingu yra laikoma svarbiausių vidaus kontrolės priemonių nebuvimas ar jų nesilaikymas. Reikšmingu dalyku Savivaldybės BVA yra laikoma apskaitos klaida ar jų visuma, viršijanti 641,0 tūkst. Eur. Kokybinį reikšmingumą naudojome nustatytų dalykų vertinimui tais atvejais, kai iškraipymų suma (nors yra mažesnė už kiekybinį reikšmingumą) gali daryti įtaką vartotojų priimamiems sprendimams.

<i>Audito apimtis ir metodai</i>	
Audituotos (konsoliduotos) finansinės ir biudžeto vykdymo ataskaitos	Savivaldybės konsoliduotųjų finansinių ataskaitų rinkinys: konsoliduotoji finansinės būklės, konsoliduotoji veiklos rezultatų, konsoliduotoji pinigų srautų ir konsoliduotoji grynojo turto pokyčio ataskaitos bei konsoliduotųjų finansinių ataskaitų aiškinamasis raštas su priedais, parengti pagal 2022-12-31 duomenis. Savivaldybės 2022 metų konsoliduotųjų biudžeto vykdymo ataskaitų rinkinys ir kitos ataskaitos: Biudžeto pajamų ir išlaidų plano vykdymo ataskaita (forma Nr. 1-sav.); Biudžeto išlaidų sąmatos vykdymo ataskaita (forma Nr. 2-sav.); Aiškinamasis raštas dėl 2022 m. Savivaldybės biudžeto; Skolinių įsipareigojimų 2022-12-31 ataskaita (10 priedas); Mokėtinų sumų 2022-12-31 ataskaita (9 priedas).
2022 m. pradžios ir pabaigos turto ir atitinkamai finansavimo sumų, įsipareigojimų ir grynojo turto likučiai	2022 m. pradžioje turto ir atitinkamai finansavimo sumų, įsipareigojimų ir grynojo turto likutis buvo iš viso 204 706,9 tūkst. Eur, pabaigoje – 199 042,3 tūkst. Eur.
2022 m. pajamos, sąnaudos ir patirtos išlaidos	Savivaldybė gavo 77 313,65 tūkst. pajamų ir patyrė 73 600,66 tūkst. Eur sąnaudų. Savivaldybės pagrindinės veiklos rezultatas teigiamas – pajamos viršijo išlaidas 3 712,98 tūkst. Eur. Savivaldybės biudžetas gavo 70332,3 tūkst. Eur įplaukų ir patyrė 64 140,9 tūkst.

³⁸ Tarptautinės buhalterijų federacijos Tarptautinių audito ir užtikrinimo standartų valdybos išleisti tarptautiniai audito standartai (Lietuvos auditorių rūmų išversti į lietuvių kalbą), prieiga per internetą: <http://lar.lt/www/new/page.php?326>

³⁹ Finansinio audito (1000-1810 TAAIS) ir atitikties audito (4000 TAAIS) standartai, prieiga per internetą: <http://www.vkontrolė.lt/page.aspx?id=350>.

	Eur išlaidų.
2022 m. Savivaldybės skolos duomenys	Su kredito įstaigomis sudarytos 10 paskolų sutarčių, paskolų likutis metų pabaigoje 5 248,5 tūkst. Eur. Pagal daugiabučių namų modernizavimo programą - likutis 358,445 tūkst. Eur. Įsipareigojimai pagal finansinės nuomos (lizingo) sutartį - 758,8 tūkst. Eur. Iš viso skoliniai įsipareigojimai – 6 365,7 tūkst. Eur.
Vykdomos programos ir asignavimų valdytojams patvirtinti asignavimai	Savivaldybės 2022 metų biudžete patvirtinta 10 programų, Savivaldybės biudžeto asignavimai paskirstyti 36 asignavimų valdytojams, patikslintas asignavimų planas 67 830,0 tūkst. Eur, iš jų Savivaldybės administracijai patvirtinta 47,5 proc. visų asignavimų.
Veikusios pavaldžios, kontroliuojamos įstaigos	Audito metu vertinome 31 subjekto (27 biudžetinės įstaigos, 1 viešoji sveikatos priežiūros įstaiga, viešoji įstaiga „Žalioji regionas“, BĮ Tauragės regiono plėtros taryba ir Iždas) finansinių ataskaitų pagrindu sudaryto 2022 metų KFAR duomenis ir 36 asignavimų valdytojų biudžeto vykdymo ataskaitų pagrindu sudaryto 2022 metų BVAR duomenis.
Audito apimties apribojimai	Audito apimties apribojimų nebuvo
<i>Vertintos sritys ir jose atliktos procedūros</i>	
2022 m. savivaldybės konsoliduotųjų ataskaitų rinkinio duomenys	
Turto sritis	Ilgalaikio materialiojo turto (žemės, pastatų, infrastruktūros ir kitų statinių, nekilnojamųjų kultūros vertybių, kilnojamųjų kultūros vertybių, kito ilgalaikio materialiojo turto, nebaigtos statybos); ilgalaikio finansinio turto, biologinio turto, trumpalaikio turto (gautinų mokesčių ir socialinių įmokų, gautinų sumų už turto naudojimą, parduotas prekes, turta, paslaugas, sukauptų gautinų sumų, pinigų ir pinigų ekvivalentų). Atsirinktuose subjektuose įvertinome turto inventorizacijos atlikimo tinkamumą. Taip pat atrankos būdu įvertinome turto įsigijimo, nusidėvėjimo, nuvertėjimo, nurašymo, perdavimo ūkinių operacijų registravimą apskaitos registruose (laiku, teisinga verte, esant pagrindžiantiems dokumentams, tinkamomis sąskaitų korespondencijomis).
Įsipareigojimų sritis	Įsipareigojimų (ilgalaikių finansinių įsipareigojimų, ilgalaikių įsipareigojimų einamųjų metų dalies, trumpalaikiai finansiniai įsipareigojimai, mokėtinų socialinių išmokų, sukauptų mokėtinų sumų). Atsirinktuose subjektuose įvertinome įsipareigojimų inventorizacijos atlikimo tinkamumą. Taip pat atrankos būdu įvertinome įsipareigojimų ūkinių operacijų registravimą apskaitos registruose (laiku, teisinga verte, esant pagrindžiantiems dokumentams, tinkamomis sąskaitų korespondencijomis).
Pajamų sritis	Vertinome pajamų pripažinimą ir įvertinimą ir su jomis susijusių gautinų sumų registravimą (laiku, tinkama verte, esant pagrindžiantiems dokumentams, tinkamomis sąskaitų korespondencijomis).
Sąnaudų sritis	Pagrindinės veiklos sąnaudų (darbo užmokesčio ir socialinio draudimo, nusidėvėjimo, komunalinių paslaugų ir ryšių, paprastojo remonto ir eksploatavimo, sunaudotų ir parduotų atsargų, socialinių išmokų, finansavimo, kitų paslaugų). Atrankos būdu įvertinome: sąnaudų, su jomis susijusių mokėtinų sumų ir piniginių lėšų pripažinimą ir registravimą (ar tą ataskaitinį laikotarpį, kurį jos buvo patirtos, pagrįstumą, tikrumą, užregistravimą teisinga verte ir tinkamomis sąskaitų korespondencijomis); su sąnaudomis susijusių įsipareigojimų ir piniginių lėšų registravimą laiku, teisinga verte, atitinkančia pagrindžiančiuose dokumentuose nurodytas sumas.
Bendras ataskaitų rinkinio ir konsolidavimo proceso vertinimas	Patikrinome apskaitos metodų tinkamumą ir apskaitinių vertinimų pagrįstumą. Patikrinome konsolidavimo metu atliktų koregavimų tinkamumą, išsamumą ir tikslumą. Patikrinome bendrą ataskaitų rinkinių pateikimą, struktūrą ir turinį, įskaitant atskleidimą, ir tai, ar finansinėse ataskaitose pateikti ūkiniai įvykiai taip, kad atitiktų VSAFAS reikalavimus, o biudžeto vykdymo ataskaitose – biudžeto ataskaitų rinkinio sudarymo taisyklių reikalavimus.
Kiti dalykai	Susipažinome su nepriklausomų auditorių pateiktomis išvadomis dėl viešosios

	<p>sveikatos priežiūros įstaigos ir savivaldybės kontroliuojamų uždarytų akcinių bendrovių finansinių ataskaitų rinkinių, kurie patvirtinti Savivaldybės administracijos direktoriaus įsakymais bei Savivaldybės tarybos sprendimais.</p> <p>Nepriklausomi auditoriai visose išvadose pareiškė nemodifikuotą nuomonę, išskyrus UAB „Tauragės regiono atliekų tvarkymo centras“.</p>
Savivaldybės biudžeto pajamų sritis	<p>Biudžeto pajamos (mokesčių, dotacijų ir kitos pajamos). Vertinome, ar Savivaldybės biudžeto pajamų ir išlaidų plano vykdymo ataskaitoje: teisingai atvaizduoti biudžeto pajamų plano duomenys; ar teisingai atvaizduotos gautų mokesčių sumos.</p>
Savivaldybės biudžeto išlaidų sritis	<p>Biudžeto išlaidos (darbo užmokesčio ir socialinio draudimo, mitybos, materialiojo turto paprastojo remonto, komunalinių paslaugų įsigijimo, kitų prekių ir paslaugų įsigijimo, socialinių išmokų (pašalpų), kitų išlaidų kitiems einamiesiems tikslams, ilgalaikio materialiojo turto įsigijimo (negyvenamųjų pastatų įsigijimo, infrastruktūros ir kitų statinių įsigijimo), išlaidos dėl finansinių įsipareigojimų vykdymo). Vertinome, ar biudžeto išlaidos priskirtos tinkamiems straipsniams.</p>
2022 m. Savivaldybės lėšų ir turto valdymo, naudojimo, disponavimo jais teisėtumo vertinimas	
<p>Remdamiesi rizikos analize ir įvertinę veiksnius, turinčius įtakos tam tikroms audito sritims, atlikome:</p> <ul style="list-style-type: none"> - ilgalaikio materialiojo turto audito procedūras: vertinome turto teisinę registraciją, turto naudojimo ir nurašymo, nereikalingo arba netinkamo (negalimo naudoti) turto valdymo teisėtumą, ar išlaidos turtui įsigyti buvo suplanuotos ir neviršijo asignavimų plano; metinės inventorizacijos atlikimą; - ilgalaikių įsipareigojimų audito procedūras: vertinome skolos limitų laikymąsi, metinės inventorizacijos atlikimą; - darbo užmokesčio ir socialinio draudimo audito procedūras: vertinome Savivaldybės administracijoje, ar laikantis teisės aktų reikalavimų nustatyta valstybės tarnautojų pareiginė alga; ar priedai už stažą, nustatyti laikantis teisės aktų reikalavimų, ar pagal teisės aktų nuostatas skirtos priemokos, premijos, vienkartinės pinigines išmokos, ar išlaidos darbo užmokesčiui ir socialiniam draudimui neviršijo asignavimų plano; atrinktose įstaigose vertinome, ar pagal teisės aktų nuostatas skirtos priemokos, premijos; ar darbuotojai buvo atleisti vadovaujantis teisės aktų nustatyta tvarka, ar atleidžiamiems mokytojams pagal teisės aktų nuostatas sumokamos išeitinės išmokos; - prekių, paslaugų, darbų ir kitų išlaidų bei sąnaudų audito procedūras: vertinome skirtų lėšų panaudojimo teisėtumą; sutarčių vykdymo kontrolę, ar išlaidos prekėms ir paslaugoms, socialinei paramai, kitiems einamiesiems tikslams įsigyti buvo suplanuotos ir neviršijo patvirtintų asignavimų. 	
<p>Audito procedūras atlikome audito planavimo metu atrinktose įstaigose (Savivaldybės administracijoje, Skaudvilės, Mažonų ir Tauragės seniūnijose, Skaudvilės ugdymo ir vaiko gerovės centre). Asignavimų panaudojimo teisėtumui vertinti pasinaudojome Tarybos atlikto atitikties audito „Mokymo lėšų paskirstymo ir panaudojimo teisėtumo vertinimas“ rezultatais. Vertinimas buvo atliktas Tauragės „Šaltinio“, „Aušros“ ir Tarailių progimnazijose, Žalgirių ir Skaudvilės gimnazijose.</p> <p>Savivaldybės administracijoje vertinome atrinktų programų priemonių finansavimo ir lėšų panaudojimo teisėtumą:</p> <ul style="list-style-type: none"> - „Savivaldybės administracijos veiklos užtikrinimas“; - „Savivaldybės tarybos veiklos užtikrinimas“; - „Kitos gamtos apsaugą užtikrinančios priemonės“; - „Tarptautinio bendradarbiavimo plėtra“; - „Dalyvaujamojo biudžeto iniciatyvų įgyvendinimas“; - „Kompleksinis turgelio sutvarkymas Tauragės mieste“ - „Miesto ir rajono susisiekimo infrastruktūros gerinimas“ ir kt. 	

Teisės aktai, kuriems vertinta atitiktis:

Įstatymai:

- ◆ Lietuvos Respublikos 2022 metų valstybės biudžeto ir savivaldybių biudžetų finansinių rodiklių patvirtinimo įstatymas.
- ◆ Biudžeto sandaros įstatymas.
- ◆ Viešojo sektoriaus atskaitomybės įstatymas.
- ◆ Finansinės apskaitos įstatymas
- ◆ Valstybės ir savivaldybių turto valdymo, naudojimo ir disponavimo juo įstatymas ir jį įgyvendinantys teisės aktai.

- ◆ Nekilnojamojo turto registro įstatymas
- ◆ Viešųjų pirkimų įstatymas ir jį įgyvendinantys teisės aktai.
- ◆ Valstybės tarnybos įstatymas ir jį įgyvendinantys teisės aktai.
- ◆ Valstybės ir savivaldybės įstaigų darbuotojų darbo apmokėjimo įstatymas.

Vyriausybės nutarimai:

- ◆ 2002-07-19 Nr. 1167 „Dėl vienkartinųjų piniginių išmokų valstybės tarnautojams skyrimo ir mokėjimo tvarkos aprašo patvirtinimo“.
- ◆ 2017-06-21 Nr. 496 „Dėl Lietuvos Respublikos darbo kodekso įgyvendinimo“.
- ◆ 2001-05-14 Nr. 543 „Dėl Lietuvos Respublikos valstybės biudžeto ir savivaldybių biudžetų sudarymo ir vykdymo taisyklių patvirtinimo“.
- ◆ 2004-03-26 Nr. 345 „Dėl Savivaldybių skolinimosi taisyklių patvirtinimo“.
- ◆ 2022-06-15 nutarimas Nr. 630 „Dėl Inventorizacijos taisyklių patvirtinimo“.
- ◆ 2009-06-09 Nr. 564 „Dėl minimalios ilgalaikio materialiojo turto vertės nustatymo ir ilgalaikio turto nusidėvėjimo (amortizacijos) minimalių ir maksimalių ekonominių normatyvų viešojo sektoriaus subjektams patvirtinimo“.

Įsakymai:

- ◆ Finansų ministro 2011-11-11 įsakymas Nr. 1K-361 „Dėl savivaldybės biudžeto vykdymo ataskaitų rinkinio teikimo finansų ministerijai taisyklių ir ataskaitų formų patvirtinimo“.
- ◆ Finansų ministro 2008-12-31 įsakymas Nr. 1K-465 „Dėl Valstybės ir savivaldybių biudžetinių įstaigų ir kitų subjektų žemesniojo lygio biudžeto vykdymo ataskaitų sudarymo taisyklių ir formų patvirtinimo“.
- ◆ Finansų ministro 2013-12-31 įsakymas Nr. 1K-417 „Dėl viešojo sektoriaus subjektų apskaitos duomenų teikimo Finansų ministerijai ir skelbimo taisyklių patvirtinimo“.
- ◆ Finansų ministro 2003-07-03 įsakymas Nr. 1K-184 „Dėl Lietuvos Respublikos valstybės ir savivaldybių biudžetų pajamų ir išlaidų klasifikacijos patvirtinimo“.
- ◆ Finansų ministro įsakymais patvirtinti Viešojo sektoriaus apskaitos ir finansinės atskaitomybės standartai (toliau – VSAFAS).
- ◆ Finansų ministro 2020-06-29 įsakymas Nr. 1K-195 „Dėl Vidaus kontrolės įgyvendinimo viešajame juridiniame asmenyje“.
- ◆ Švietimo, mokslo ir sporto ministro 2022-01-07 įsakymas Nr.V-39 „Dėl Specialios tikslinės dotacijos ugdymo reikmėms finansuoti 2022 metais paskirstymą pagal savivaldybes patvirtinimo, (patikslintas 2022-10-28 NR. V-1720).
- ◆ Švietimo, mokslo ir sporto ministro 2018-08-28 įsakymas Nr.V-706 „Dėl informacijos, kurios reikia mokymo lėšų sumai apskaičiuoti, teikimo švietimo informacinių technologijų centrui tvarkos aprašo patvirtinimo“.
- ◆ Švietimo, mokslo ir sporto ministro 2019-06-26 Nr. V-755 „Dėl Bendrojo ugdymo dalykų vadovėlių ir mokymo priemonių atitikties teisės aktams įvertinimo ir aprūpinimo jais tvarkos aprašo patvirtinimo“.
- ◆ Savivaldybės tarybos sprendimai, reglamentuojantys biudžeto sudarymą ir vykdymą, darbo apmokėjimą, turto valdymą ir naudojimą, įvairių programų finansavimą.

Audito ataskaitos „Tauragės rajono savivaldybės 2022 m. konsoliduotųjų finansinių ir biudžeto vykdymo ataskaitų rinkinių duomenų teisingumas ir lėšų bei turto naudojimo ir disponavimo jais teisėtumas“
2 priedas

Subjektų, kuriems teikti audito pastebėjimai ir rekomendacijos, sąrašas

Eil. Nr.	Subjektas (audito objektas)	Rašto data ir Nr.	Ataskaitos, išvados data ir Nr.	Teiktų rekomendacijų skaičius
<i>Finansinis ir teisėtumo auditas - pagrindinės ir analitinės audito procedūros</i>				
1.	Tauragės r. savivaldybės administracija	2022-11-18 Nr. S-47	x	4
2.	Tauragės r. savivaldybės administracija	2022-11-28 Nr. S-48	x	1
3.	Tauragės seniūnija	2022-12-13 Nr. S-49	x	3
4.	Skaidvilės seniūnija	2022-12-15 Nr. S-51	x	1
5.	Mažonų seniūnija	2022-12-23 Nr. S-53	x	3
6.	Tauragės r. savivaldybės administracija	2023-05-03 Nr. S-18	x	2
	Tauragės r. Skaidvilės ugdymo ir vaiko gerovės centras	2023-05-15 Nr. S-19	x	-
7.	Tauragės r. Skaidvilės ugdymo ir vaiko gerovės centras	2023-05-19 Nr. S-21	2023-05-19 Nr. AP-3	7
8.	Tauragės r. savivaldybės administracija	2023-06-30	2023-06-30 Nr. AP-	-
<i>Atitikties auditas</i>				
1.	Tauragės Tarailių progimnazija	2023-04-03 Nr. S-10	x	1
8.	Tauragės „Aušros“ progimnazija	2023-04-03 Nr. S-11	x	1
9.	Tauragės Žalgirių gimnazija	2023-04-03 Nr. S-12	x	2
10.	Tauragės r. Skaidvilės gimnazija	2023-04-03 Nr. S-13	x	3
11.	Tauragės "Šaltinio" progimnazija	2023-04-03 Nr. S-14	x	1
11.	Tauragės r. savivaldybės administracija	2023-04-07 Nr. S-16	2023-04-07 Nr. AP-2	3
12.	Švietimo įstaigoms pagal sąrašą	2023-04-07 Nr. S-17	2023-04-07 Nr. AP-2	1